

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

**Н.М. ГОНЧАРУК,
Л.А. ОНУФРІЄВА,
О.М. ЧАЙКОВСЬКА**

ВИРОБНИЧА ПСИХОДІАГНОСТИЧНА ПРАКТИКА

**Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія**

Електронне видання

Кам'янець-Подільський
2022

УДК 378.147.091.33-027.22:159.923.072(075.8)

ББК 74.580.252+88.49я73

Г65

*Рекомендувала вчена рада Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка,
протокол № 11 від 29 листопада 2022 року*

Рецензенти:

Гуляс Інеса Антонівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Івашкевич Едуард Зенонович – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології і психодіагностики Рівненського гуманітарного університету

Рудзевич Ірина Леонідівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Гончарук Н.М., Онуфрієва Л.А., Чайковська О.М.

Г65 Виробнича психодіагностична практика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 33 с.

Електронна версія методичних рекомендацій доступна за покликанням:

URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6903>

У методичних рекомендаціях представлено мету, завдання та зміст виробничої психодіагностичної практики, обґрунтовано етапи її проходження, схарактеризовано методи і засоби психодіагностичної роботи, що стосуються різної психологічної проблематики, проаналізовано загальні вимоги до оформлення звітних матеріалів, розроблено критерії оцінювання.

Методичні рекомендації призначено для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія.

УДК 378.147.091.33-027.22:159.923.072(075.8)

ББК 74.580.252+88.49я73

© Гончарук Н.М., Онуфрієва Л.А., Чайковська О.М., 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. Мета і завдання, послідовність проходження практики	5
2. Вимоги до баз практики та їх перелік	6
3. Перелік визначених компетентностей, форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей....	7
4. Терміни проходження практики.....	9
5. Організація проведення практики	9
6. Зміст практики	15
7. Індивідуальні завдання	22
8. Вимоги до звіту про практику	24
9. Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей	25
10. Порядок підбиття підсумків практики.....	28
ЛІТЕРАТУРА.....	29
ДОДАТКИ	31
ДОДАТКИ.....	31

ПЕРЕДМОВА

Виробнича психодіагностична практика є невід'ємним компонентом освітньо-професійної програми підготовки психологів. Її змістовим підґрунтям є визначення природи психічних явищ, обґрунтування методів і процедур психодіагностичного обстеження, набуття вмінь використовувати інструменти вимірювання індивідуально-психологічних особливостей особистості відповідно до психологічної проблематики.

У методичних рекомендаціях відображено основні питання організації, керівництва, проведення та підбиття підсумків виробничої психодіагностичної практики здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Програму виробничої психодіагностичної практики укладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. №93, Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою К-ПНУ імені Івана Огієнка від 30 серпня 2021 р. № 10, Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Предметом виробничої психодіагностичної практики є психологічне забезпечення методів, засобів і прийомів психодіагностичної роботи у різних типах закладів.

Міждисциплінарні зв'язки: практична психологія, психодіагностика, психокорекція, психотерапія, психореабілітація.

1. Мета і завдання, послідовність проходження практики

Метою практики є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетенцій, необхідних для виконання психодіагностичної діяльності, вироблення умінь і навичок проведення психодіагностичного обстеження відповідно до психологічної проблематики.

Програма виробничої психодіагностичної практики включає чотири послідовних етапи: пропедевтичний, психодіагностичний, навчально-дослідний, підсумковий.

Під час цих етапів реалізуються такі **завдання**:

Перший етап виробничої психодіагностичної практики

(1 тиждень)

Завдання:

1. Актуалізація знань з психологічних дисциплін, що складають основу освітніх компонент професійної підготовки: психодіагностики, вікової та педагогічної психології, психології екстремальних ситуацій, психології праці та професіоналізму, психології девіантної поведінки, диференційної психології, експериментальної психології.
2. Відвідування психологічних занять і заходів, що проводяться психологом.
3. Аналіз психологічної проблематики установи та вибір об'єкту обстеження відповідно до запиту психолога.
4. Підготовка програми психодіагностичного обстеження.

Другий етап виробничої психодіагностичної практики

(2 тиждень)

1. Ознайомлення з основними причинами виникнення психологічних труднощів у поведінці клієнта (у роботі групи).
2. Визначення симптомокомплексу психологічної проблеми шляхом проведення психодіагностичних методик з клієнтом (групою).
3. Постановка психологічного діагнозу і підготовка психологічних рекомендацій.

Третій етап виробничої психодіагностичної практики (3 тиждень)

1. Виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань (орієнтовний перелік завдань див. у додатку А).
2. Виконання експериментальних завдань відповідно до теми і програми наукової роботи.

Четвертий етап виробничої психодіагностичної практики (4 тиждень)

1. Аналіз та інтерпретація отриманих даних за результатами психодіагностичної та дослідницької роботи.
2. Оформлення робочої документації.

2. Вимоги до баз практики та їх перелік

Необхідність підвищення якості підготовки фахівців у сфері психології потребує особливої уваги до баз, на яких проходять практику майбутні фахівці. Базовий заклад має відповідати всім умовам, які забезпечують формування відповідних фахових компетенцій майбутніх спеціалістів. Серед них: необхідний кваліфікаційний рівень керівників від баз практики, достатній досвід їхньої практичної діяльності, обладнані робочі і навчальні психологічні кабінети, оснащена навчально-матеріальна база, відповідність санітарно-гігієнічним і технічним нормам.

Базовими для проходження виробничої психодіагностичної практики є заклади дошкільної освіти, заклади загальної середньої освіти, навчально-виховні комплекси, спеціалізовані загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї, професійні коледжі, навчально-реабілітаційні центри, спеціальні школи, центри соціальних служб для сім'ї та молоді, спеціалізовані соціально-психологічні служби, пренатальні центри, приватні підприємства та інші організації, які мають у своєму штаті психологів. З усіма базами практики університет укладає договори за формою, визначеною у Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 року за №93. Тривалість їхньої дії може визначатися

періодом цього виду практики або продовжуватися до п'яти років, що погоджується договірними сторонами.

Бази практики повинні відповідати вимогам програми і бути придатними для виконання як індивідуальної, так групової психодіагностичної роботи. Виходячи з цього, окремою умовою проходження практики у базових закладах є *наявність груп*, які дають змогу реалізовувати можливість проведення групових форм психодіагностичної діяльності.

Для успішного вирішення цих завдань необхідне розуміння здобувачами вищої освіти ролі базового закладу для забезпечення професійного розвитку. Їхнє завдання – отримати необхідні фахові компетенції та опанувати інноваційні технології професійної діяльності. Зважаючи на це, майбутні фахівці мають можливість самостійно обирати для себе місце проходження практики з того переліку, що відповідає географії укладених договорів.

3. Перелік визначених компетентностей, форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів психологічної науки та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати й узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 7 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки і рекомендації.

СК 9 Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК 13 Здатність до володіння розумінням взаємодії людини і технічних пристроїв та закономірностей управлінської діяльності.

СК 14 Здатність до забезпечення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

Програмні результати навчання відповідно до освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми:

ПР1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР5 Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПР6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПР11 Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій

ПР12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР20 Здійснювати планування, організовувати і забезпечувати проведення психологічного консультування, коучингу і тренінгу, спрямованих на вирішення проблем клієнта.

4. Терміни проходження практики

На проходження виробничої психодіагностичної практики відводиться 180 навчальних годин. Кількість кредитів ЄКТС – 6. Практика триває 4 тижні (або 20 робочих днів). Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

5. Організація проведення практики

5.1. Права та обов'язки керівників практик від кафедр

Безпосереднє навчально-методичне керівництво практикою здобувачів вищої освіти забезпечують викладачі кафедри загальної та практичної психології, котрі мають досвід практичної роботи понад 3 роки. Керівники практики від кафедр роз'яснюють завдання практики, надають необхідні консультації, відвідують бази практики, здійснюють моніторинг діяльності практикантів, контролюють їхнє відвідування баз практики, аналізують звітну документацію, оцінюють роботу здобувачів вищої освіти.

Методична робота керівників практики від кафедри проходить у три етапи: організаційний (підготовка програми практики, організація настановної конференції); основний (моніторинг діяльності здобувачів вищої освіти під час практики), підсумковий (проведення заліку та звітної конференції).

Керівники практики від кафедр залишають за собою право:

1. Бути ознайомленими із Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти, у якому вони здійснюють керівництво практикою.
2. Ознайомлюватися з індивідуальними планами практики, контролювати записи, внесені до щоденника практики.
3. Контролювати перебування здобувачів вищої освіти на базах практики згідно їхнього графіку роботи.
4. Оцінювати якість виконаної роботи під час практики.
5. Вносити пропозиції керівництву ЗВО та адміністрації баз практики щодо покращення її організації.

Обов'язки керівників практики від кафедр:

1. Здійснення моніторингу баз практики, робота зі стейкхолдерами з метою визначення найбільш ефективних умов діяльності для здобувачів вищої освіти та наступного укладання договорів.
2. Підготовка програм практики.
3. Організація настановної конференції, роз'яснення здобувачам вищої освіти їхніх завдань та обов'язків.
4. Затвердження індивідуальних планів роботи практикантів.
5. Надання необхідних консультацій здобувачам вищої освіти з питань проходження практики.
6. Моніторинг якості роботи практикантів.
7. Аналіз звіту про виконану роботу та документації, яку ведуть здобувачі вищої освіти під час практики. Оцінка роботи практикантів.
8. Проведення звітної конференції та диференційованого заліку.
9. Підготовка звіту про результати виробничої практики.

5.2. Права та обов'язки керівників від баз практик

Права керівників практик від баз практики. Психологи як керівники від баз практики мають право:

1. Залучати здобувачів вищої освіти до надання допомоги згідно плану роботи психолога за умови, що вона відповідає профілю їхнього навчання та рівню освітньо-професійної підготовки.
2. Підключати до психологічного діагностування, у тому числі спостереження, анкетування, тестування, аналізу продуктів діяльності та ін., якщо зазначена діяльність відповідає програмі практики.
3. Активізувати до підготовки та проведення психологічних заходів згідно річного плану роботи психолога.
4. Залучати до виготовлення стимульного матеріалу для діагностичних та експериментальних методик. Стимулювати до виготовлення обладнання для кабінету психолога (просвітницьких матеріалів, стендів, інформаційних папок).
5. Відвідувати, аналізувати й оцінювати заняття, проведені здобувачами вищої освіти.

Обов'язки керівників від баз практики. Психологи освітніх закладів повинні:

1. Знайомити здобувачів вищої освіти з особливостями організації, проблематикою та специфікою роботи психологічної служби закладу.
2. Створювати необхідні умови для виконання ними програми практики.
3. Надавати спрямовальну допомогу у проведенні психодіагностичних заходів.
4. Давати можливість користуватись кабінетами, лабораторіями, бібліотеками, нормативно-правовою та службовою документацією, необхідною для виконання програми практики.
5. Забезпечувати моніторинг роботи практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни і внутрішнього розпорядку повідомляти керівників практики від кафедри закладу вищої освіти.
6. Складати характеристику на здобувачів вищої освіти, вказавши обсяг виконаної ним роботи, її якість, результативність, наявність дисциплінарних чи інших порушень (Етичного кодексу психолога, режиму роботи закладу чи ін.).

5.3. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти на практиці

Права здобувачів вищої освіти на практиці

1. Здобувачі вищої освіти мають право до початку практики отримувати від керівників усі методичні матеріали щодо оформлення необхідних матеріалів практики.
2. Знайомитись із вимогами та взірцями оформлення робочої документації.
3. Проходити практику у належних виробничих, матеріальних і психогігієнічних умовах.
4. Протягом усього періоду практики консультуватись з керівниками від кафедри і баз практики з усіх питань, що стосуються роботи у якості практиканта.
5. Користуватись фондами бібліотек ЗВО та закладу освіти за місцем проходження практики.

6. Брати участь у конференціях, методичних об'єднаннях, семінарах, які проводяться за місцем проходження практики.
7. Вносити пропозиції щодо вдосконалення організації виробничої психодіагностичної практики.

Обов'язки здобувачів вищої освіти на практиці

1. Брати участь у настановній конференції, отримувати вказівки щодо проходження практики та оформлення необхідних матеріалів.
2. Своєчасно з'являтися на базу проходження практики та повідомляти адміністрацію закладу про своє прибуття.
3. Працювати за індивідуальним планом роботи, узгодженим із керівником від бази практики. Регулярно вести звітну документацію практики (щоденник, аналіз відвіданих психологічних занять, протоколи психодіагностичного обстеження, тощо).
4. Працювати у базовому для проходження практики закладі 5 днів на тиждень впродовж 8 годин щодня.
5. Проводити всі види робіт, передбачені програмою виробничої психодіагностичної практики, сумлінно готуватись до кожного психодіагностичного заняття, проводити роботу за запитом психолога.
6. Надавати допомогу керівникові від бази практики у розв'язанні професійних завдань згідно плану роботи психолога у школі.
7. Виконувати правила внутрішнього розпорядку закладу, розпорядження психолога й адміністрації, що не суперечать плану індивідуальної роботи.
8. Дотримуватись Етичного кодексу психолога та інших нормативно-правових документів психологічної служби.
9. Проходити інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, дотримуватись правил техніки безпеки та виробничої санітарії.
10. Впродовж 3-ох днів після завершення терміну практики здати звітну документацію керівнику від кафедри для аналізу та оцінки.
11. Своєчасно оформити звіт та скласти диференційний залік у терміни, визначені наказом.

5.4. Правила техніки безпеки

На підготовчому етапі керівники практики від кафедри проводять зі здобувачами вищої освіти обов'язковий інструктаж з охорони праці і техніки безпеки. Інструктаж має за мету ознайомити з нормативними актами, що висвітлюють питання техніки безпеки й інформаційними матеріалами, які безпосередньо стосуються їхнього робочого місця. Його проводять під час настановної конференції перед тим, як здобувачі вищої освіти розпочнуть виконувати свої функціональні обов'язки.

1. Загальні положення з питань охорони праці

1. Здобувачам вищої освіти належить виконувати лише ті завдання, які визначено програмою практики.
2. Дотримуватись правил внутрішнього розпорядку установи, яка є базовою для проходження практики.
3. Працювати з електрообладнанням та оргтехнікою лише у присутності керівника від бази практики.
4. На власному робочому місці перед кожним увімкненням оргтехнічного обладнання, що буде використовуватися для службових цілей, візуально його оглянути й упевнитися у відсутності пошкоджень.
5. Під час роботи з електрообладнанням та оргтехнікою дотримуватись правил їх експлуатування.
6. У випадку несправностей у програмному забезпеченні слід припинити його використання і повідомити про несправності керівника від бази практики.
7. Після закінчення використання обладнання здобувачі вищої освіти повинні вимкнути обладнання та від'єднати його від мережі електроживлення.
8. Постійно дбати про особисту безпеку та здоров'я клієнтів, з якими проводиться практична робота.

2. Дії в небезпечних ситуаціях

У випадку виникнення небезпечної ситуації здобувач вищої освіти, котрий проходить практику, зобов'язаний повідомити про це керівника від бази практики і, негайно вжити необхідні заходи, а саме:

1. При виявленні будь-яких пошкоджень в обладнанні кабінету негайно вимкнути обладнання, відключивши його від мережі електроживлення.
2. При ураженні електричним струмом відразу усунути дію електричного струму на постраждалого. Негайно викликати штатного лікаря (за наявності), а, в разі потреби, швидку медичну допомогу за телефоном 103, яка доставить потерпілого до медичного закладу. Якщо виникла зупинка дихання або серцебиття, приступити до надання домедичної допомоги.
3. При виникненні пожежі необхідно негайно вимкнути обладнання, відімкнувши його від мережі електроживлення. Викликати пожежну команду за телефоном 101. Знати, де знаходиться стенд з вогнегасником і за його допомогою ліквідувати вогонь. Попередити персонал закладу і вжити заходів щодо евакуації.

3. Інструкція з надання домедичної допомоги

Якщо у закладі стався нещасний випадок, від первинних дій залежатиме життя та здоров'я потерпілого.

1. Насамперед слід негайно викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103 та (або) штатного лікаря (за його наявності у закладі); попередити про нещасний випадок адміністрацію.
2. Оцінити стан потерпілого і визначити, яку допомогу передусім він потребує. Якщо його стан задовільний, очікувати на приїзд медичного персоналу, забезпечивши потерпілому максимально комфортні умови.
3. Якщо медична допомога у дорозі, а стан потерпілого критичний, слід вміти виконувати такі дії: забезпечувати вільну прохідність його верхніх дихальних шляхів; тимчасово зупиняти кровотечу шляхом накладання джгута, тугої пов'язки або пальцевого притискання судини; виконувати штучне дихання та зовнішній масаж серця; надавати допомогу при тепловому та сонячному ударах, непритомному стані й інших нещасних випадках; користуватись перев'язувальними матеріалами з аптечки домедичної допомоги.
4. Якщо практика проводиться у закладі освіти, то аптечки з надання домедичної допомоги мають бути у таких його приміщеннях: кабінетах природничо-математичних дисциплін; місцях спортивних занять; шкільних майстернях.

Факт проведення первинного інструктування керівниками практики від кафедр фіксується у журналі реєстрації інструктажів із питань техніки безпеки та охорони праці. Вони здійснюють записи у журналі, а його сторінки обов'язково нумерують. Здобувачі вищої освіти ставлять власні підписи про отримання інструктажу з техніки безпеки й охорони праці.

6. Зміст практики

6.1 Програма практики

Змістовий модуль 1. Ознайомлення з роботою психолога

Тема: Ознайомлення з особливостями організації психодіагностичної роботи у закладі

Адаптація здобувачів вищої освіти у закладі, базовому для проходження практики. Бесіда з керівником від бази практики про організацію психодіагностичної роботи у закладі. Аналіз взірців оформлення індивідуальних карток психолого-педагогічного діагностування. Відвідування і спостереження за ходом психодіагностичних занять, що проводяться психологом. Аналіз психодіагностичних занять. Надання допомоги психологу у підготовці та проведенні психодіагностичних занять.

Тема: Планування роботи на практиці

Аналіз режиму роботи та розкладу закладу освіти. Складання індивідуального плану роботи. Узгодження плану роботи з керівником від бази практики. Затвердження індивідуального плану роботи керівником від бази практики.

Тема: Робота за запитом психолога

Аналіз річного плану роботи психолога. Надання допомоги психологу відповідно до його плану роботи. Виготовлення необхідної наочності для кабінету психолога.

Змістовий модуль 2. Виконання психодіагностичних та індивідуальних завдань

Тема: Проведення методу бесіди як складової психологічної діагностики

Підготовка протоколу бесіди. Вибір теми і завдань бесіди. Проведення бесіди за обраною тематикою. Опрацювання результатів дослідження клієнтів за методом бесіди. Інтерпретація отриманих результатів.

Тема: Проведення спостереження як методу психологічної діагностики

Вибір теми і проблематики спостереження. Підготовка протоколів спостереження. Проведення спостереження за обраною тематикою та опрацювання його результатів. Інтерпретація отриманих результатів.

Тема: Особливості застосування стандартизованих самозвітів у роботі з клієнтами

Актуалізація знань щодо сфери використання стандартизованих самозвітів. Закріплення знань про класифікацію стандартизованих самозвітів: тести-опитувальники; відкриті опитувальники, які передбачають контент-аналіз; шкальні техніки, побудовані за типом семантичного диференціала, індивідуально-орієнтовані техніки типу рольових репертуарних решіток. Вибір спрямованості, форми (індивідуальної або групової) і підготовка протоколів дослідження. Проведення стандартизованих самозвітів у психодіагностичній роботі з клієнтами. Опрацювання й інтерпретація результатів обстеження.

Тема: Використання проєктивних технік у якості методу психодіагностики

Аналіз пріоритетних завдань проєктивного дослідження. Актуалізація знань щодо класифікації проєктивних технік: конститутивних, конструктивних, інтерпретаційних, катартичних, експресивних, імпресивних, адитивних. Виявлення можливих сфер застосування проєктивних технік, аналіз їх можливостей і обмежень. Підготовка протоколів дослідження. Вибір і проведення проєктивних технік. Опрацювання й інтерпретація результатів обстеження.

Тема: Здійснення комплексного обстеження особистісних якостей

Підготовка програми обстеження особистості з використанням комплексного психодіагностичного тесту (Р. Кеттелла, ММРІ, А. Лічко чи ін.). Розроблення протоколів обстеження до тесту. Проведення психодіагностичного вивчення особистісної якості за обраним психологічним тестом. Розроблення профілю особистості. Написання психологічної характеристики за результатами обстеження.

Тема: Проведення комплексного обстеження інтелектуальних здібностей або навчальних досягнень

Аналіз тестів інтелекту (Д. Векслера, Г. Айзенка, Р. Амтхауера, Р. Кеттелла, Р. Мейлі, ШТРР, КОНТРР та ін.). Обрання психологічного тесту для проведення індивідуального обстеження та розроблення протоколів до нього. Проведення психодіагностичного вивчення інтелектуальних здібностей за обраним психологічним тестом. Графічне розроблення профілю інтелекту. Написання психологічної характеристики за результатами обстеження.

Тема: Проведення діагностики професійної спрямованості старшокласників

Зміст профорієнтаційної роботи у закладах освіти. Аналіз критеріїв професійної придатності. Методики для профвідбору та профорієнтації. Вивчення професійного покликання та мотивації професійного вибору. Проведення психологічної діагностики спеціальних здібностей. Моніторинг запиту суспільства на різні професії. Заповнення профдіагностичної карти особистості.

Тема: Збір практичного матеріалу для написання наукової роботи

Аналіз даних теоретичного дослідження з метою визначення спрямованості експериментального дослідження. Підготовка програми експерименту. Реалізація експериментальної програми: проведення емпіричного дослідження. Опрацювання даних емпіричного дослідження.

Тема: Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань

Аналіз і вибір тематики індивідуальних завдань. Постановка мети індивідуальної роботи. Планування і відбір матеріалу. Виконання навчально-дослідних завдань.

6.2. Календарне планування практики

Всього: 180 год.

Таблиця 6.1

Календарний план роботи

№ з/п	Зміст роботи	К-ть годин	Форми і методи організації діяльності	Форма звіту
Перший тиждень до початку практики (10 год.)				
1.	Проведення настановної конференції з практики.	2	Участь у настановній конференції з практики.	Запис завдань практики у щоденнику.
2.	Консультації протягом всього періоду практики.	8	Отримання консультацій у керівників від кафедри та баз практики.	Використання отриманих даних для виконання практичних завдань.
Перший тиждень (40 год)				
3.	Адаптація здобувачів вищої освіти у закладі, базовому для проходження практики.	4	Бесіда з керівником від бази практики. Аналіз режиму роботи та розкладу закладу освіти.	Опис у щоденнику оснащення та службової документації кабінету психолога.
4.	Ознайомлення з особливостями організації психодіагностичної роботи у закладі.	4	З'ясування основних завдань психодіагностичної роботи. Аналіз взірців оформлення індивідуальних карток психолого-педагогічного діагностування.	Запис у щоденнику про особливості психодіагностичної роботи психолога у закладі.
5.	Планування роботи на практиці.	8	Складання індивідуального плану роботи. Узгодження та затвердження індивідуального плану роботи керівником від бази практики.	Індивідуальний план роботи.
6.	Відвідування психодіагностичних занять.	8	Аналіз психодіагностичних (та ін. психологічних) занять, що проводяться психологом.	Аналіз психологічних занять.
7.	Збір практичного матеріалу для написання наукової роботи.	8	Проведення експериментальних досліджень за програмою експерименту.	Протоколи експериментальних досліджень.

Продовження таблиці 6.1

8.	Робота за запитом психолога.	8	Надання допомоги психологу відповідно до його річного плану роботи: у підготовці та проведенні психодіагностичних занять, виготовленні наочності, волонтерській та ін. видах діяльності.	Опис виконаної роботи у щоденнику та звіті.
Другий тиждень (40 год)				
9.	Проведення методу бесіди як складової психологічної діагностики.	8	Підготовка протоколу бесіди. Вибір теми і завдань бесіди. Опрацювання результатів.	Протокол бесіди. Опрацювання та інтерпретація її результатів.
10.	Проведення спостереження як методу психологічної діагностики.	8	Підготовка протоколів спостереження.	Протокол спостереження. Опрацювання та інтерпретація його результатів.
11.	Проведення стандартизованих самозвітів.	8	Вибір спрямованості дослідження і підготовка протоколів дослідження. Проведення та опрацювання результатів обстеження.	Протоколи психодіагностичного обстеження.
12.	Збір практичного матеріалу для написання наукової роботи.	8	Аналіз даних теоретичного дослідження з метою визначення спрямованості експериментального дослідження. Підготовка програми експерименту. Реалізація експериментальної програми: проведення констатувального експерименту. Опрацювання даних констатувального експерименту.	Протоколи експериментального дослідження.
13.	Робота за запитом психолога	8	Надання допомоги психологу відповідно до його річного плану роботи: у підготовці та проведенні психодіагностичних занять, виготовленні наочності, волонтерській та ін. видах діяльності,	Опис виконаної роботи у щоденнику.
Третій тиждень (40 год)				
14.	Використання проєктивних технік у якості методу психодіагностики.	8	Аналіз пріоритетних завдань проєктивного дослідження. Вибір спрямованості і підготовка протоколів дослідження. Проведення та опрацювання результатів.	Протоколи психодіагностичного обстеження.

Продовження таблиці 6.1

15.	Здійснення комплексного обстеження особистісних якостей.	8	Підготовка програми обстеження особистості з використанням комплексного психодіагностичного тесту (Р. Кеттелла, ММРІ, А. Лічко чи ін.). Розроблення протоколів обстеження до тесту. Проведення психодіагностичного вивчення особистісної якості за обраним психологічним тестом. Розроблення профілю особистості. Написання психологічної характеристики.	Протоколи психодіагностичного обстеження.
16.	Здійснення комплексного обстеження інтелекту (або рівня навчальних досягнень).	8	Проведення психодіагностичного вивчення інтелектуальних здібностей за обраним психологічним тестом. Розроблення профілю інтелекту. Написання психологічної характеристики за результатами обстеження.	Протоколи психодіагностичного обстеження.
17.	Збір практичного матеріалу для написання наукової роботи.	8	Аналіз даних теоретичного дослідження з метою визначення спрямованості експериментального дослідження. Підготовка програми експерименту. Реалізація експериментальної програми: проведення констатувального експерименту. Опрацювання даних констатувального експерименту.	Протоколи експериментального дослідження
18	Робота за запитом психолога	8	Надання допомоги психологу відповідно до його річного плану роботи: у підготовці та проведенні психодіагностичних занять, виготовленні наочності, волонтерській та ін. видах діяльності.	Опис виконаної роботи у щоденнику.
Четвертий тиждень (40 год)				
19	Проведення профдіагностичного обстеження старшокласників.	8	Зміст профорієнтаційної роботи у закладах освіти. Аналіз критеріїв професійної придатності. З'ясування професійного покликання та мотивації професійного вибору. Проведення психологічної діагностики спеціальних здібностей. Моніторинг запиту суспільства на різні професії. Заповнення профдіагностичної карти.	Протоколи психодіагностичного обстеження.

Продовження таблиці 6.1

20.	Збір практичного матеріалу для написання наукової роботи.	8	Аналіз даних теоретичного дослідження з метою визначення спрямованості експериментального дослідження. Підготовка програми експерименту. Реалізація експериментальної програми: проведення констатувального експерименту. Опрацювання даних констатувального експерименту.	Протоколи експериментального дослідження.
21.	Підготовка індивідуальних навчально-дослідних завдань.	8	Аналіз і вибір тематики індивідуальних завдань. Постановка мети індивідуальної роботи. Планування і відбір матеріалу. Виконання навчально-дослідних завдань.	Зміст індивідуальних навчально-дослідних завдань.
22.	Робота за запитом психолога.	8	Надання допомоги психологу відповідно до його річного плану роботи: у підготовці та проведенні психодіагностичних занять, виготовленні наочності, волонтерській та ін. видах діяльності.	Опис виконаної роботи у щоденнику.
23.	Підведення підсумків. Підготовка звітної документації до захисту практики.	8	Підготовка інформації про виконання індивідуального плану.	Звіт про практику.

Перший тиждень після завершення практики (4 год.)

№ з/п	Зміст роботи	К-ть годин	Терміни
1.	Впорядкування і здача робочої документації	2	Понеділок-серeda
2.	Захист практики перед комісією, створеною на кафедрі	2	Четвер

Другий тиждень після завершення практики (6 год.)

3.	Підготовка до звітної конференції	4	Понеділок-серeda
4.	Участь у звітній конференції за результатами практики	2	Четвер

7. Індивідуальні завдання

Навчально-дослідна робота здобувачів вищої освіти полягає у розвитку умінь пошукової, дослідницької діяльності, а також у формуванні вмінь ефективного використання методів практичних досліджень на практиці. Вона спрямована на дослідження теоретичних і практичних проблем із дисциплін, опанованих на попередніх курсах практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Зміст індивідуальних завдань відповідає сутності освітнього процесу та професійно спрямованим потребам. Важливим є самостійне вивчення практичного досвіду роботи психолога, інноваційних технологій, що дасть змогу закріпити знання, розширити уміння і розвинути навички самостійної психодіагностичної діяльності. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (на вибір):

Вікова та педагогічна психологія

1. Психодіагностика особистості дітей дошкільного віку.
2. Психодіагностика особистості дітей молодшого шкільного віку.
3. Психодіагностика особистості дітей підліткового віку.
4. Психодіагностика особистості юнаків і дівчат.
5. Психодіагностика психологічної готовності до навчання у школі.
6. Психодіагностика причин неуспішності у навчанні.

Диференційна психологія

1. Диференційна психодіагностика Я-концепції у підлітків та дітей юнацького віку.
2. Психодіагностика гендерних відмінностей у ставленні до представників протилежної статі.
3. Психодіагностика гендерних відмінностей у вольовій поведінці.
4. Психодіагностика інтелектуальних вікових відмінностей.
5. Диференційна психодіагностика системи цінностей у юнаків і дівчат.
6. Психодіагностика диференційних відмінностей у ставленні до праці в батьків і дітей.

Психологія праці та професіоналізму

1. Психодіагностика профорієнтаційної спрямованості старшокласників.
2. Психодіагностика професійного самовизначення за картою особистості К.К. Платонова.

3. Психодіагностика загальних і спеціальних здібностей старшокласників.
4. Діагностика запиту суспільства на різні види професій.
5. Складання психограми фахівця з обраної спеціальності.

Психологія девіантної поведінки

1. Психологічна діагностика профілю особистості важковиховуваних підлітків.
2. Психологічна діагностика акцентуацій характеру і темпераменту у підлітків.
3. Аналіз причин виникнення конфліктів у юнацькому віці.
4. Психодіагностика ризику виникнення адиктивної поведінки.
5. Психологічна діагностика причин булінгу у колективі.
6. Психологічний аналіз соціально-психологічних чинників мобінгу.
7. Психологічна діагностика соціальних установок важковиховуваних підлітків.

Психологія екстремальних ситуацій

1. Психодіагностика сімейного насилля над дітьми.
2. Аналіз газлайтингу як різновиду психологічного насилля в навчальному колективі.
3. Психодіагностика готовності до надання допомоги оточуючим в екстремальних ситуаціях.

Експериментальна психологія

1. Психометрична оцінка репрезентативності тесту.
2. Психометрична оцінка надійності паралельних форм тесту.
3. Психометрична оцінка критеріальної валідності тесту.
4. Психометрична оцінка змістової валідності тесту.
5. Психометрична оцінка нормативних даних за результатами обстеження вікової групи.

Перелік індивідуальних завдань пропонується кожному здобувачеві вищої освіти перед початком практики. Вони мають право на самостійний вибір індивідуальних завдань відповідно до власних професійно орієнтованих інтересів.

8. Вимоги до звіту про практику

Захист практики проводиться на основі співбесіди зі здобувачем вищої освіти та пред'явлення ним такої документації:

1. Щоденника практики, у якому фіксується:
 - індивідуальний план роботи, затверджений керівником від бази практики;
 - щоденний опис виконаної роботи;
 - відгук та оцінка керівника від бази практики.
2. Протоколів проведених психодіагностичних обстежень: бесіди, спостереження; стандартизованих самозвітів; проєктивних технік.
3. Протоколів комплексного обстеження особистісних якостей з психологічною характеристикою за результатами обстеження.
4. Протоколів комплексного обстеження інтелектуальних здібностей з психологічною характеристикою за результатами обстеження.
5. Протоколів проведення діагностики професійної спрямованості старшокласників із профдіагностичною картою особистості.
6. Результатів виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.
7. Практичного матеріалу до написання наукової роботи.
8. Звіту (висновків) про практику.

9. Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей

Робочу документацію та практичну діяльність здобувачів вищої освіти оцінюють керівники від університету. Під час оцінювання враховуються такі критерії:

1. Аналітичні вміння (відвідування та аналіз психодіагностичних занять, проведених психологом).
2. Рівень виконання практичних завдань (проведення психодіагностичних методик, оформлення протоколів психодіагностичних досліджень, написання психологічної характеристики).
3. Робоча дисципліна (виконання усіх завдань практики, перебування у закладі, базовому для проходження практики впродовж 8 годин щодня, відсутність порушень дисципліни).
4. Дотримання психологічної етики під час проведення психодіагностичних досліджень.

За виконання кожного виду роботи нараховують визначену кількість балів. Враховують характер і рівень виконання завдань: репродуктивний, інтерпретативний, творчий (див. таблицю 9.1).

Таблиця 9.1

Критерії оцінювання виробничої психодіагностичної практики

Рівні навчальних завдань	№ з/п	Зміст виконаної роботи	Кількість балів
I рівень, репродуктивний	1	Ведення щоденника практики (з позитивним відгуком та оцінкою психолога про практику)	1-12 балів
	2	Звіт (висновки) про практику.	1-12 балів
II рівень, інтерпретативний	3	Протоколи проведених психодіагностичних обстежень: бесід, проєктивних технік, спостережень, стандартизованих самозвітів.	1-12 балів
	4	Протоколи, графічне представлення та психологічна характеристика комплексного обстеження особистісних якостей.	1-12 балів

Продовження таблиці 9.1

	5	Протоколи, графічне представлення та психологічна характеристика комплексного обстеження інтелектуальних здібностей.	1-12 балів
	6	Психологічна діагностика професійної спрямованості із профдіагностичною картою особистості.	
III рівень, творчий	7	Проведення досліджень за програмою наукової роботи.	1-12 балів
	8	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.	1-12 балів
Додаткові (заохочувальні) бали	9	Участь у конференціях, підготовка доповідей, статті у наукових виданнях та ін.	1-4 бали
		Загальна сума балів	100
		Штрафні бали	1-4 бали

**Критерії поточного оцінювання
(за 12-бальною системою)**

Максимальний бал за кожний правильно виконаний розділ роботи (кейс) з практики приймається рівним 12.

Оцінка «відмінно» (10–12) – здобувач вищої освіти вільно використовує набуті теоретичні знання під час аналізу практичного матеріалу та виконання фахових завдань (10), демонструє високий рівень практичних компетенцій (11), проявляє самостійність і творчість під час виконання індивідуальних завдань (12).

Оцінка «добре» (7–9) – здобувач вищої освіти на середньому (7) або вище середнього (8) рівнях засвоює необхідні практичні навички, демонструє на практиці фахові компетенції (9).

Оцінка «задовільно» (4–6) – здобувач вищої освіти виконує практичні завдання частково (4); проявляє недостатньо стабільні вміння і частково опановує практичні навички (5); плутає поняття і має не повною мірою сформовані фахові компетенції (6).

Оцінка «незадовільно» (0–3) – здобувач вищої освіти не демонструє професійне мислення і на низькому рівні опановує практичні компетенції (3), не орієнтується у завданнях практики і демонструє фахові компетенції в поодинокому форматі (2); подає окремі фрагменти виконання практичних завдань (1); не подає звітну документацію з практики взагалі (0).

Додаткові (заохочувальні) бали (4) будуть нараховуватися за:

- участь у конференціях з практики (настановній, звітній), семінарах, які проводяться на базах практики;
- виступ з доповіддю на звітній конференції з практики;
- наявність публікацій у збірниках наукових праць за програмою практики;
- регулярне своєчасне виконання усіх видів робіт, визначених робочою програмою практики;
- старанне ведення щоденника та документації (охайність, виконання усіх різновидів робіт).

Штрафні бали (-4; зі знаком «мінус») будуть нараховуватися за:

- несвоєчасне подання на перевірку робочої документації;
- пропуски без поважних причин;
- порушення режиму установи, що є базовою для проходження практики;
- порушення принципів Етичного кодексу психолога під час роботи з дітьми.

Таблиця 9.2

Таблиця відповідності шкал оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти з практики

Рейтингова оцінка з практики	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова залікова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного проходження практики)		не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи під час повторного проходження практики)		

10. Порядок підбиття підсумків практики

Після завершення практики здобувачі вищої освіти здають робочу документацію та звітують про виконану роботу. Вони подають до захисту письмові звіти, підписані керівниками від баз практики. Захист проводиться у день, встановлений керівником від університету, але не пізніше перших десяти днів після завершення практики. До нього допускають здобувачів вищої освіти, які виконали всю робочу програму та здали необхідну документацію. Кожному практиканту надають слово для короткого повідомлення про зміст виконаної роботи та висловлення пропозицій щодо підвищення ефективності виробничої психодіагностичної практики. Після звіту керівники практики від університету дають запитання, що стосуються особливостей виконаної психодіагностичної роботи.

Форма захисту практики

Формою захисту виробничої психодіагностичної практики є диференційований залік, який проводиться перед комісією у складі завідувача кафедри, керівників практики від університету, провідного фахівця навчального відділу з питань проходження практики. Після виступів комісія обговорює звіти та вирішує питання про зарахування практики кожному здобувачеві вищої освіти. Відмітки про залік вносяться до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки за підписом керівників практики від кафедри. Здобувачів вищої освіти, котрі не виконали програму й отримали незадовільний відзив з бази практики, направляють на практику вдруге під час семестрових канікул. Якщо незадовільна оцінка отримана повторно, їх відраховують з навчального закладу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Баклицька О.П., Баклицький І.О., Сірко Р.І., Слободяник В.І. Психодіагностика. Психологічний практикум: навч. посіб. Львів: Сполом, 2015. 464 с.
2. Гріньова О.М., Терещенко Л.А. Дитяча психодіагностика: навч.-метод. посіб. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2015. 227 с.
3. Гузенко В.А., Тудорцева Ю.В. Психологічна діагностика: навч.-метод. посіб. Одеса: Вадим Вікторович Букаєв, 2016. 267 с.
4. Мельничук О.Б., Тітов І.Г. Психологічна діагностика : навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 315 с.
5. Методичні рекомендації до проведення навчальної психодіагностичної практики для студентів спеціальності 053 «Психологія», освітнього ступеня «бакалавр» / уклад. С.О. Ставицька, О.Б. Сидоренко, Г.А. Ставицький та ін. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2021. 189 с.
6. Терлецька Л.Г. Вікова психологія і психодіагностика: підруч. Київ: Слово, 2016. 608 с.
7. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навч. посіб. Харків: Харків. політехн. ін-т, 2018. 245 с.

Допоміжна

8. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія : практикум. Київ : Каравела, 2019. 280 с.
9. Нікітчук У.І. Психологічне тестування: навч.-метод. посіб. Острогоз : Острозька академія, 2015. 119 с.
10. Панок В.Г. Прикладна психологія. Теоретичні проблеми : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2017. 188 с.
11. Психологічна служба: підруч. / В.Г. Панок (наук. ред.); А.Г. Обухівська, В.Д. Острова та ін. Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с.
12. Ставицька С.О., Волошина В.В. Соціальна психологія : практикум. Київ : Каравела, 2019. 319 с.
13. Hegtvedt K. A., Johnson C. Social Psychology. Individuals, Interaction, and Inequality. Atlanta : SAGE Publications, 2017. 376 p.
14. Kuther T.L. The Psychology Major's Handbook. Danbury: Western Connecticut State University; SAGE Publications, 304 p.
15. Mirzabdullayeva D.E., Abdukadirova L.Yu. General Psychology: textbook. Chisinau : Lambert Academic Publishing, 2020. 172 p.
16. Roberts J. Professional Skills for Psychology: textbook. Newbury Park : SAGE Publications Ltd, 2022. 192 p.

Інтернет-ресурси

17. Електронний каталог бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL : <https://library.kpnu.edu.ua/ufd/>
18. Інформаційна база професійного інструментарію фахівців психологічної служби системи освіти України. URL : https://docs.google.com/document/d/1jjQzAxFTFXdzVBaYu5OхсрqMz9gxhmtz_IsEJDisfnM/edit
19. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
20. Психологічна служба : Психологічна підтримка дітей URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichna-sluzhba>
21. Хмельницький обласний навчально-методичний центр психологічної служби : На допомогу фахівцям психологічної служби. URL : <https://sites.google.com/site/hmelnocppsr/на-допомогу-фахівцям-психологічної-служби?authuser=0>

ДОДАТКИ

Додаток А

Взірець виконання звіту

ЗВІТ

здобувача вищої освіти _____ групи

спеціальності _____

напряму підготовки _____

факультету _____

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

(прізвище, ім'я, по-батькові)

про проходження виробничої психодіагностичної практики

В _____

(назва базового закладу)

Терміни проходження практики з _____ до _____ 20__ року

Керівник від бази практики _____

(підпис)

(ПІБ)

I. Загальні відомості по практику

- Місце і час проходження практики.
- Опис структури психологічної служби закладу, базового для проходження практики.
- Аналіз основних психологічних проблем, які зустрічаються у закладі.
- Структурний підрозділ, за якою закріплений здобувач вищої освіти.

II. Психодіагностична робота

- Кількість відвіданих психодіагностичних занять, їх якісна оцінка.
- Складання програм психодіагностичного обстеження.
- Кількість, назви та зміст використаних психодіагностичних методик, особливості їх проведення, опрацювання та інтерпретація результатів.
- Труднощі, які зустрічались під час проведення психодіагностичної роботи.

III. Експериментальна робота за програмою наукової роботи

- Кількість виконаних експериментальних завдань, їх якісна оцінка.
- Підготовка програм експериментальної роботи.
- Тема наукової роботи, яку досліджували під час практики.
- Збір експериментального матеріалу до виконання наукової роботи. Опис експериментів, тестувань та анкетувань за темою дослідження.
- Труднощі, які виникали під час організації та проведення експериментальної роботи.
- Загальні висновки.

IV. Індивідуальна роботи

- Тема і зміст індивідуальної навчально-дослідницької роботи.
- Труднощі, які виникали під час проведення індивідуальної навчально-дослідницької роботи.

VII. Висновки

- Результати практики (що дала практика: оволодіння новими знаннями; формування вмінь використовувати наявні знання у роботі з клієнтами різного віку з різними психологічними діагнозами).
- Позитивні аспекти в організації практики.
- Виявлені недоліки та шляхи їх подолання.
- Пропозиції щодо підвищення ефективності проведення практики.

Здобувач вищої освіти _____
(підпис) (ПІБ)

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Навчальне електронне видання

ГОНЧАРУК Наталія Миколаївна

доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ОНУФРІЄВА Ліана Анатоліївна

доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ЧАЙКОВСЬКА Оксана Миколаївна

кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ВИРОБНИЧА ПСИХОДІАГНОСТИЧНА ПРАКТИКА

**Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія**

Електронне видання

Підписано 14.12.2022. Гарнітура "Arial".
Об'єм даних 0,7. Обл.-вид. арк. 1,3. Зам. № 1005.

Видавець і виготовлювач Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300

Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.